

Kontoret uppdrages att den nödiga löseskillingen till Kongl. Maj:ts disposition tillhandahålla.

Om remiss af denna min motion till Stats-Utskottet anhålles vördsamt.

Stockholm den 29 Januari 1867.

Carl G. Mörner.

N:o 55.

Af Herr **Almqvist, Erik Victor**, angående beviljande af ett anslag å 40,600 R:dr, såsom bidrag för anläggning af väg mellan Dorothea och Åsele socknars kyrkor i Westerbottens län.

Allmänt erkännes att lätta och hastiga kommunikationer utgöra ett bland de oundgängligaste villkoren för industriens och näringarnes utveckling, hvarföre ock, der fråga uppstår om befrämjande af en ords allmänna intressen, uppmärksamheten företrädesvis riktas åt der befintliga kommunikationers förbättrande och tillvägbringande af nya, med tidens kraf mer öfverensstämmande.

Då detta är förhållandet i allmänhet, huru oafvisligen måtte ej behovet af vägar framstå i orter, der, med undantag af vintern, annat sätt för samförseln och varuforslingen ej finnes, än det som genom människokraft medelst bärande och roende eller genom klöfjande kan åstadkommas.

Sådant är förhållandet i Dorothea socken i Westerbottens lappmark, der bruten väg inom socken eller på närmare än fem mils afstånd derifrån icke finnes, och från hvilken socken ej eller någon sammanhängande rodd eller flottled till nedre landet, såsom från de flesta öfriga fjellsocknarne, är att tillgå.

Denna socken, som innehåller omkring sexton kvadratmil med en folk-mängd snart uppgående till 2,000 personer, har, ehuru densamma till stor del utgöres af fjell och mosstrakter, betydliga vidder med god och vextlig mark, hvilken dock endast till mindre del hittills blifvit uppbruten och odlad eller till äng afröjd, hufvudsakligast därför att befolkningen genom sin afskiljdhet från andra trakter hvarken vunnit insigt om det gagn och de

fördelar jordens omtänksamare begagnande kan bereda, eller dertill lifvats i brist på afsättning af de alster, hvilka utöfver egna behof kunna frambringas.

Att förhållandena härutinnan dock snart skulle blifva annorlunda, blott farbar väg blefve bruten mellan denna och närgränsande socken, hvarifrån väg till nedre landet nu är under arbete, lider intet tvifvel; synnerligast som befolkningen, hvilken är tänkande och allvarlig, nogsam och inser bristerna i sin hushållning, men saknar insigter och kännedom, huru och på hvad sätt jorbrukets och boskapsskötselns förbättrande kan och bör åstadkommas, emedan svårigheten att de tider på året, då jordens bearbetande pågår, besöka andra trakter, beröfvar dem möjligheten att derifrån hemta lärdomar och erfarenhet. Genom vägförbindelser och lifvigare beröring med nedre landet skulle dock dessa hinder otvifvelaktigt hastigt öfvervinnas och en säker afsättning på de produkter, som kunna åstadkommas, beredas.

Undersökning, plan och kostnadsförslag för väganläggning mellan Dorothea och Åsele socknars kyrkor är för flera år tillbaka utarbetad, upptagande en väglängd af 5 mil 3,667 fot med en beräknad kostnadssumma af 61,000 Riksdaler; och hafva vederbörande menigheter förklarad sig villiga att, derest statsbidrag motsvarande två tredjedelar af den beräknade kostnaden blefve till företaget beviljadt, åtaga sig vägens byggande och framtida underhåll.

Vid sistförflutna riksdag väcktes inom Borgare-Ståndet motion om statsanslag för denna vägbyggnad, men detta förslag afslogs då, dels derför att Styrelsen för allmänna väg- och vattenbyggnader i sitt generalförslag öfver allmänna arbeten, hvars bestämmande borde underställas Rikets Ständers pröfning, uppfört detta arbete endast till andra klassens företag, och flera sådana som voro till första klassen hänförde måste lemnas utan bidrag, och dels emedan vägen från Åsele till nedre landet, hvarifrån denna afses att blifva en utgrening, först skall vara färdig den 1 Oktober 1869, hvarför det ansågs väl tidigt att redan då lemna anslag för nu ifrågasatt vägbyggnad.

Befolkningen i denna socken befinnes emellertid, med anledning af de vidrörda förhållandena, både i afseende å folkupplysning och förståndsutbildning samt i ekonomiskt hänseende mer vanlottad än i de flesta öfriga socknarne inom denna lappmark. Dessa beklagliga omständigheter skulle säkerligen snart nog öfvervinnas och landets utarbetande kraftigt befrämjas, blott den nu ifrågasatta vägkommunikationen komme till stånd, hvarigenom beröringen och samförseln emellan denna och öfriga socknars befolkning skulle väsendtligt underlättas.

Af sådan anledning föranlätas jag påkalla Riksdagens uppmärksamhet

å denna för berörda och närmast derintill belägna lappmarks socknar så högst viktiga fråga.

Ytterligare skäl till denna framställning hemtar jag derutaf att Dorothea sockens allmoge, under de sednast efter hvarandra följda fyra missvextåren, råkat i sådan skuldsättning och fattigdom, att fara är det understöd af allmänna medel längre tider måste i en eller annan form densamma beredas, helst tillfälle till biförtjenst derstädes saknas, emedan skogsafverkning, som eljest inom lappmarken dertill gifver utväg, icke kan, i brist på flottled, inom denna socken bedrifvas. Under dessa förhållanden synes mer skäl lemna bidrag till berörda vägbyggnadsarbete, hvaraf hela orten framdeles kommer att draga gagn och fördel, än att nödgas lemna understöd utan ringaste valuta.

Då jag å denna omständighet vågar fästa Riksdagens synnerliga uppmärksamhet, såsom särskildt talande skäl för beviljande af statsbidrag till detta vägbyggnadsföretag, anser jag mig ock böra uttrycka den åsigten, att om, med afseende å Statsverkets närvarande ställning, äfven endast ett jemförelsevis ringa belopp årligen kan till detta företag anvisas och vägbyggnadsarbetets utförande därför ställas på en längre tid, detsamma, med afseende å sednast antydda förhållanden, icke förringar gagnet af det statsbidrag, som kan komma att för ändamålet anslås.

Med stöd af hvad jag sålunda haft äran anföra, och då tiden, då vägen från Åsele till nedre landet skall vara färdig, nu snart stundar, vågar jag vördsamt anhålla,

att Riksdagen behagade anvisa ett belopp af 40,600 Riksdaler såsom bidrag för anläggning af väg emellan Dorothea och Åsele socknars kyrkor i Westerbottens län efter den plan och de bestämmelser, som finnas angifna i de för denna väganläggning utarbetade förslag och handlingar, som finnas hos Kongl. Styrelsen för allmänna väg- och vattenbyggnader förvarade, med skyldighet för vederbörande menighet att, inom viss bestämd tid, lämpad efter den, hvarunder statsbidraget kan komma att utgå, bygga och sedermera under all framtid underhålla denna väg.

Att denna motion måtte blifva till behörigt Utskott remitterad får jag slutligen äfven vördsamt anhålla.

Stockholm den 29 Januari 1867.

E. V. Almqvist.